

for at ændre på Justitsministeriets ressortområde, når det drejer sig om politiet og anklagemyndigheden. Som man ser, er der i dag en række initiativer, der er blevet omsat i praksis med klare tilkendegivelser, for så vidt angår politi og anklagemyndighed.

Af disse samlede årsager og med denne samlede baggrund og også i lyset af at ville afvente Domstolsudvalgets endelige betænkning finder regeringen heller ikke, at der er behov for en justitskommission.

Derimod forventer jeg og den samlede regering, når vi har modtaget Domstolsudvalgets betænkning, i den kommende folketingssamling at kunne fremsætte lovforslag om en nyordning vedrørende domstolenes forhold, som markerer og understreger deres særlige stilling.

Forhandling

Margrete Auken (SF):

Jeg vil godt takke statsministeren. Hvis det nu var et sted, som var et godt samtalested, så kan jeg høre af det, statsministeren siger om mange af de udspil, der er, at hvis der var videre lydhørhed, så kunne vi godt komme videre. Og det tror jeg også at statsministeren vil kunne give mig ret i, når han nu har hørt, hvad jeg vil svare.

Jeg vil kvittere for – det glemte jeg at sige – at SF's forslag om procesbevillingsnævn omsider er kommet igennem. Det vil vi så også gerne takke for ved denne her lejlighed. Og så har jeg haft min kommentar til politiklagenævnene, som jeg selv stemte for, men som jeg synes var en forkølet løsning i forhold til en virkelig selvstændiggørelse. Men det er så, hvad det er.

Det var jo et chok, mange af os fik over Justitsministeriets reaktion på Ombudsmandens kritik af den forhenværende rigsadvokat og nuværende højesteretsdommer. Det var det, der fik os op af sofaen. Nu måtte der altså ske noget. Det anede os, at den var gal med den redegørelse. Man kunne nærmest ikke se en hånd for sig, når man forsøgte at trænge ind i den, klagerne strømmede ind, og vi stillede spørgsmål, som vi fik stadig mere mærkværdige svar på; det var, som om systemet lukkede sig om sig selv.

Så kom Ombudsmanden med en omhyggelig og læselig kritik. Den var hård, men ligefrem alarmerende blev den først, da det viste sig, at systemet ikke var til sinds at reagere relevant ved enten at give begribelige og overbevisende svar på det, der blev sagt, eller ved hurtigt

muligt at få sagen bragt i orden. I stedet strømmede røg og skidt ud fra Slotsholmen i hvert fald i første omgang.

Jeg vil ikke skyde på Højesteret, skønt det endnu ikke er fremgået, at man dér betragter det som belastende, at en af rettens dommere er blevet kritiseret så skarpt. Men det vil næppe være fair, for man fornemmer, at over Højesteret svæver, skønt det burde være utænkeligt, Justitsministeriet. Og revses den, der revses bør!

Til gengæld har revselsen grebet om sig. Selv Berlingske Tidende beskriver miseren, så det er til at forstå, og avisen citerer til overmål præsidenten for Sø- og Handelsretten, Frank Poulsen, der med gribende klarhed siger – og jeg citerer nu med formandens tilladelse fra Berlingske Tidende fra i går:

»Jeg synes, det er nyttigt på mange måder, at der er den koncentration, at man arbejdede sammen med kolleger, som senere kom ud som dommere, anklagere og statsadvokater, og som man kendte på godt og ondt og havde større og mindre tillid til. Det har jeg betragtet som en fordel og ikke en ulempe.«

Se, så kan man da forstå, hvorfor vi andre måske synes, at koncentrationen skal brydes.

Som nævnt i begrundelsen tror jeg imidlertid ikke, at det er gjort med klø og klager. Der må simpelt hen ske noget rigtigt. I de sidste mange måneder har da også flere jurister været ude med konstruktive forslag til, hvordan systemet kunne bringes på ret køl. Nogle har endda vist, hvordan Justitsministeriet ligefrem kunne blive centrum for retsbevidsthed i regeringen.

Klarest er det formuleret af Per Walsøe, en af de tre højesteretsdommere, der ikke kommer fra Justitsministeriet, og som tydeligvis har bevaret evnen til fritænkning. Det er der givet flere i Højesteret, der har, men de siger det altså ikke helt så højt. Jeg vedgår gerne, at det især er hans tanker om at omdanne Justitsministeriet til et tværgående og generelt ministerium for god jura, der har inspireret mig. Vi må have et sted, hvor der kan tænkes kompetent og magtufhængigt over, hvordan vores system kan leve op til de ypperste krav om retfærd.

Først må domstolene gøres uafhængige af den udøvende magt ikke blot formelt, men også reelt, og det, vi skal diskutere nu, er selvfølgelig, om det også faktisk bliver reelt i de forskellige modeller, der er fremme.

Jeg vil lige minde om, at domstolenes selvstændiggørelse har været på dagsordenen flere gange, og at det faktisk var meningen ifølge